

รายวิชา ภาษาไทย

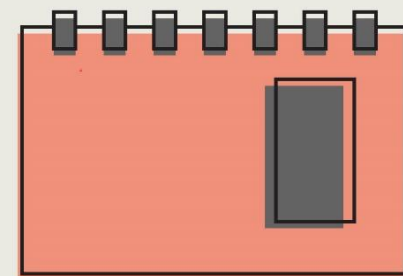
รหัสวิชา ท๑๔๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔

ผู้สอน ครูวรรณรี วุ่นนุรักษ์

เรื่อง สร้างคำนำมาใช้

ก ข ค

๔

จุดประสงค์การเรียนรู้

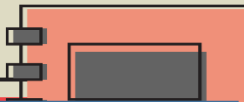
๑. บอกวิธีสร้างคำในภาษาไทยได้
๒. รู้หลักการสร้างคำในภาษาไทย
๓. มีความรู้รู้ไม่เรียน มุ่งมั่นในการทำงาน

A misty landscape with palm trees and a temple on a hill. The scene is hazy, with a line of palm trees in the middle ground and a temple with a stupa on a hill in the background. The text is overlaid on the lower part of the image.

“เพลินใจไปกับอดีต”

เวลาที่ผ่านมาแล้ว

คำแสดงอารมณ์

คำชนิดหนึ่งที่แสดงอารมณ์ ความรู้สึก

ต่างๆของผู้พูด ดีใจ สงสัย

โกรธ เสียใจ ตกใจ

กขค

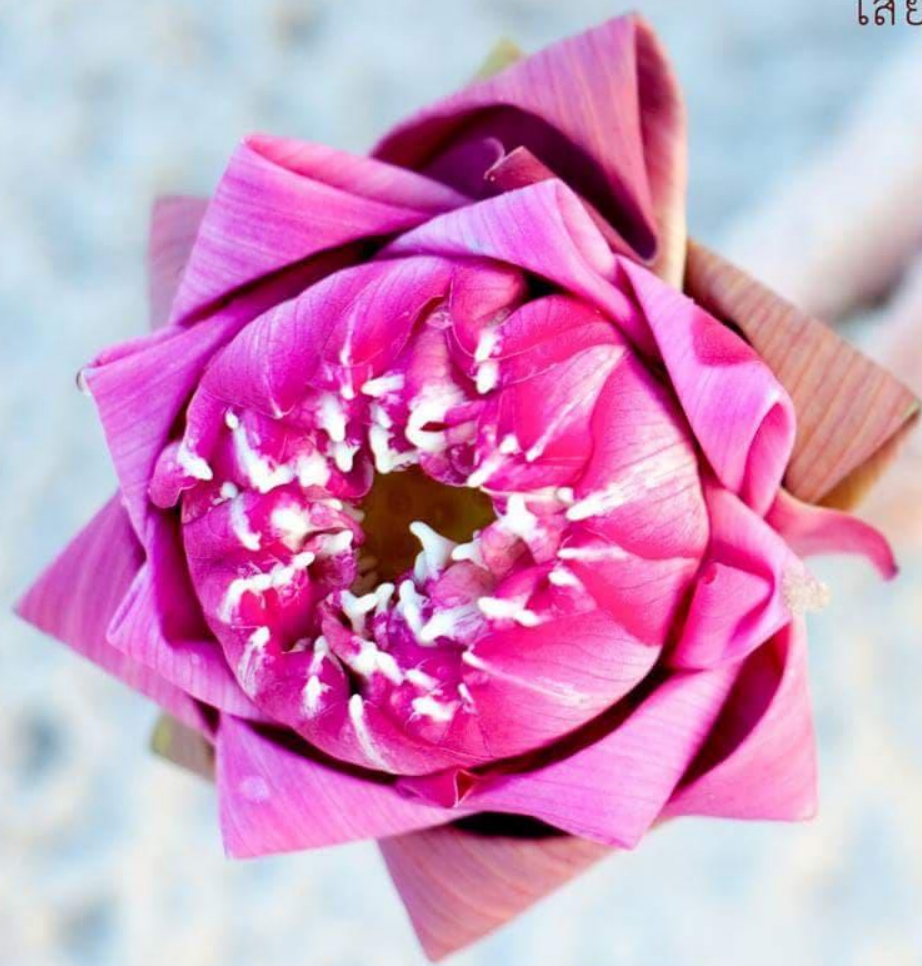

คำแสดงอารมณ์จะอยู่ข้างหน้า
ประโยค และมีเครื่องหมายอัศเจรีย์(!)
กำกับหลังคำแสดงความรู้สึกนั้น

“ คำนี้มี ความหมาย ”
เสียงพูด

ทรัพย์สิน

(กฎ) น. วัตถุที่มีรูปร่างรวมทั้งวัตถุที่ไม่มีรูปร่าง
ซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้

แม่คำของ “ทรัพย์สิน” คือ ทรัพย์ - ทรัพย์

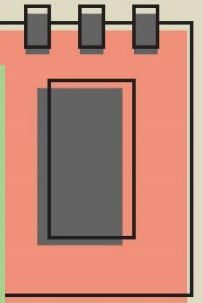

กขค

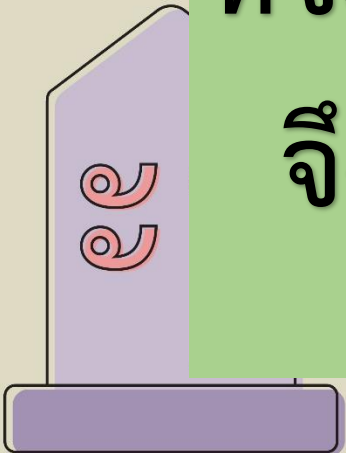

กขค

การสร้างคำ

โลกในปัจจุบัน มีสิ่งแปลกใหม่เกิดขึ้นมากมาย
ดังนั้น คำที่เคยใช้อยู่ในภาษาไทยจึงมีไม่พอ
ที่จะใช้เรียกว่สิ่งของต่างๆ เหล่านั้น
จึงต้องมีการสร้างคำเพิ่มขึ้นด้วยวิธีการต่างๆ

การสร้างคำในภาษาไทย มี ๓ ลักษณะ

๑. คำประสม
๒. คำซ้อน
๓. คำซ้ำ

คำมูล

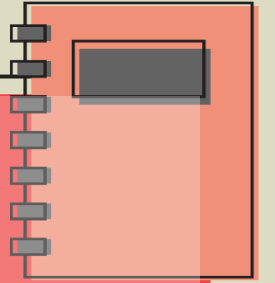
คำๆเดียวที่มีได้ประสมกับคำอื่น อาจมี ๑ พยางค์
หรือหลายพยางค์ก็ได้แต่เมื่อแยกพยางค์ออก
มาแล้วแต่ละพยางค์ไม่มีความหมาย

กขค

คำประสม

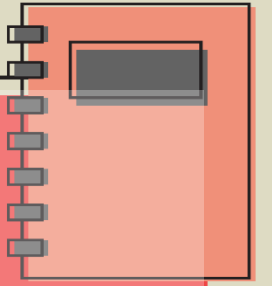

คือ คำ ที่สร้างขึ้นใหม่โดยนำคำมูลตั้งแต่ ๒ คำ
ขึ้นไปมาประสมกัน ให้เกิดคำใหม่ ความหมายใหม่
โดยอาจมีเค้าความหมายเดิมหรือมีความหมายใหม่ได้

กขค

ลักษณะของคำประสม

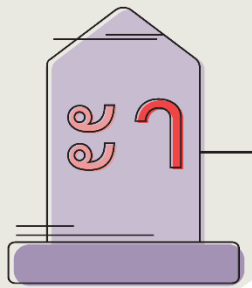

๑. คำประสมที่เกิดความหมายใหม่ มีเค้าความหมายเดิม

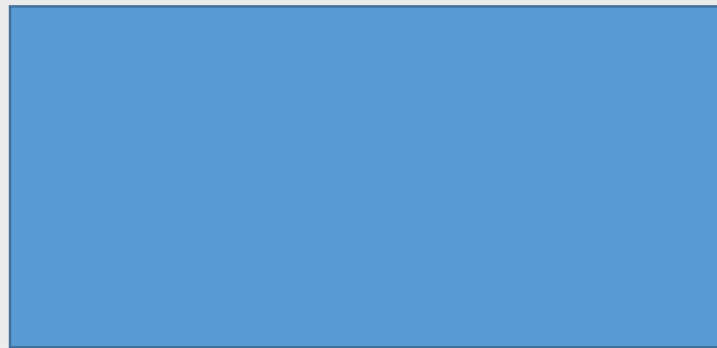
เตา + ถ่าน

หมายถึง เตาที่ใช้ถ่านเป็นเชื้อเพลิง

เตา + ริด

หมายถึง เครื่องใช้ที่ใช้รดเสื้อผ้า

กขค

๒. คำประสมที่เกิดความหมายใหม่เปลี่ยนไปจากเดิม

ขาย + หน้า

หมายถึง รู้ลึกอับอาย

กขค

๓. คำประสมที่มาจาก อากาณนาม

มีคำว่า “การ” หรือ “ความ”

การกิน การบ้าน การเมือง ความดี ความชั่ว

กขค

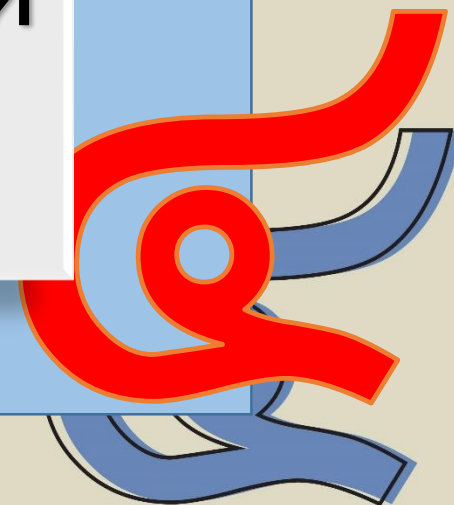
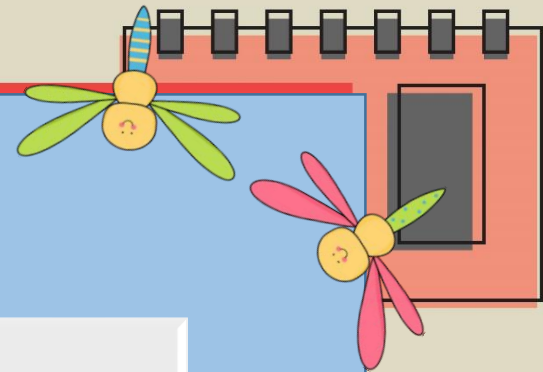
๔. คำประสมที่เกิดจากการย่อคำให้กะทัดรัดขึ้น

มักขึ้นต้นด้วยคำว่า ชาว ช่าง นัก ที่ เครื่อง
ผู้ หมอ ของ

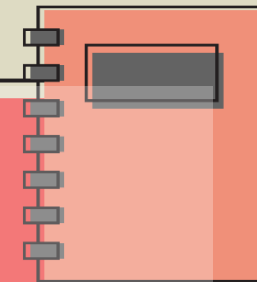

คำซ้อน

คำซ้อน เป็นการสร้างคำโดยนำคำมูล
ที่มีความหมายเหมือนกัน โกล้เคียงกัน
คำตรงข้ามกันมาวางซ้อนกันทำให้เกิด
คำใหม่ มีความหมายใหม่

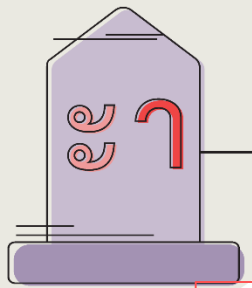

ชนิดของคำซ้อน

๑. คำซ้อนเพื่อความหมาย คือ คำซ้อนที่เกิดจากคำมูลที่มีความหมายเหมือนกันใกล้เคียงกันหรือตรงข้ามกันมาวางชิดกัน

ความหมายเหมือนกัน เลื่อสาด เหาะเหิน บ้านเรือน

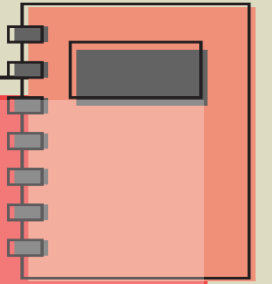
ความหมายใกล้เคียงกัน คัดเลือก แนะนำ ชัดขวาง

ความหมายตรงข้าม ผิดชอบ ชั่วดี ได้เสีย

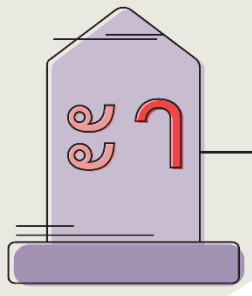
กขค

๒. คำซ้อนเพื่อเสียง

คือ คำซ้อนที่เกิดจากการนำคำที่มีเสียงคล้องจอง
และมีความหมายสัมพันธ์มาซ้อนกัน เพื่อให้
ออกเสียงได้ง่าย ไพเราะ

ท้อแท้

จริงจัง

ຕຸ່ມຕາມ

ซุบซิบ

ราบคาบ

จิ้มลิ้ม

ແຮ້ນແຄ້ນ

อ้างว้าง

ออกอ้อน

อัดอั้น

รวบรวม

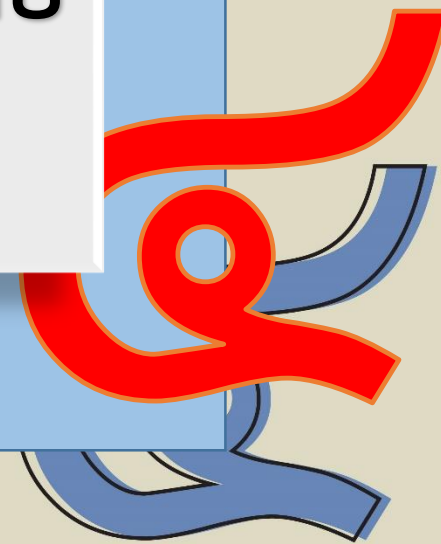
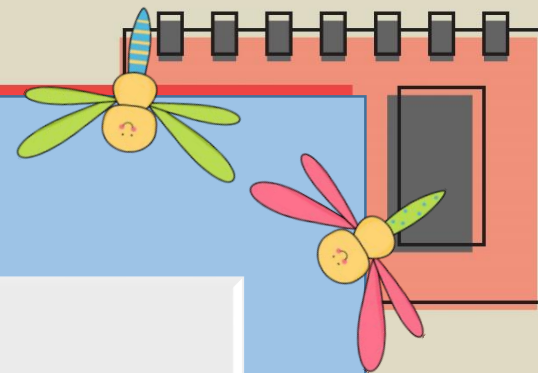
กระดุกกระดิก

กขค

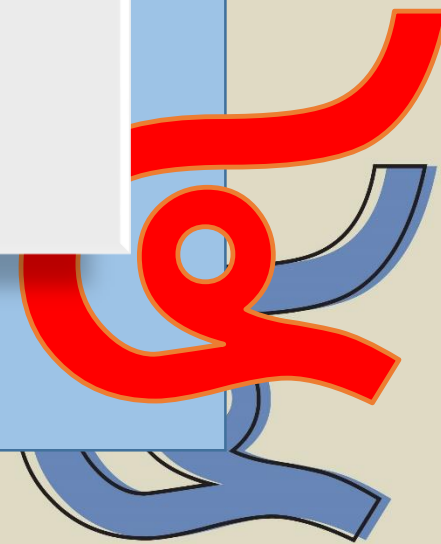
คำซ้ำ

คำซ้ำ คือคำเดิมที่ออกเสียงซ้ำคำให้
ต่อเนื่องกัน โดยใช้เครื่องหมายไม้ยมก
เติมหลังคำ คำที่ซ้ำเสียงอาจมีความหมาย
คงเดิมหรือแตกต่างจากเดิม ขึ้นอยู่กับ

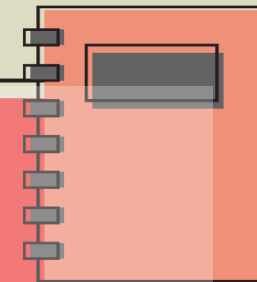

ความหมายของคำที่หรือบริบทที่ประกอบ
เช่น เต็กๆ สูงๆ ต่ำๆ เล็กๆ น้อยๆ ช้าๆ
หรือเล่นเสียงวรรณยุกต์คำแรกให้สูงขึ้น
เช่น ดีดี ซัวยสวย เปื่อเปื่อ แก้กัก

การใช้ไม้ยมก (๓)

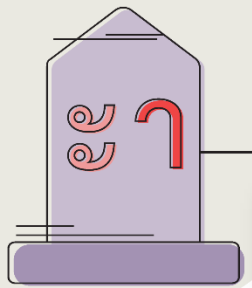

๑. ใช้ซ้ำคำ เช่น

เด็กๆ วิ่งกันสนุกสนาน อ่านว่า เด็ก-เด็ก

แก้วน้ำวางอยู่ใกล้ๆ กับแปรงสีฟัน อ่านว่า ใกล้-ใกล้

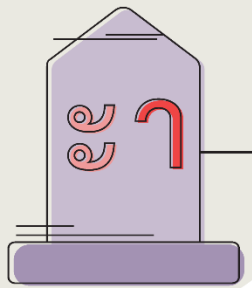

ทราย ทำใจกล้าทั้งๆที่กลัวมาก

อ่านว่า ทั้ง-ทั้ง

กขค

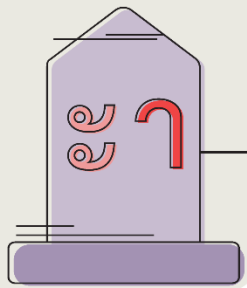
๒. ใช้ซ้ำความ เช่น

เขามาสายทุกวันๆ อ่านว่า ทุกวัน - ทุกวัน
สุดาเก็บเงินทีละน้อยๆ จนซื้อรองเท้าคูใหม่ได้

อ่านว่า ทีละน้อย - ทีละน้อย

กขค

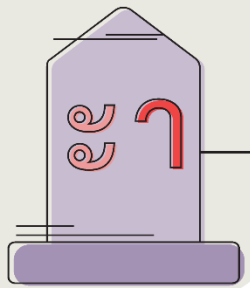
๓. ใช้ซ้ำประโยค เช่น

เด็ก ๆ ร้องอย่างตื้นตันว่า “เราชนะแล้ว”

อ่านว่า เด็ก -เด็ก

ก ข ค

๓. ใช้ซ้ำประโยค เช่น

“คุณพ่อมาแล้วๆ” แก้วร้องอย่างดีใจ

อ่านว่า คุณพ่อมาแล้ว -คุณพ่อมาแล้ว

“เวทียองหน”

ยกพื้นสำหรับเล่นละครและอื่น ๆ เช่น เวทีละคร เวทีมว้ย

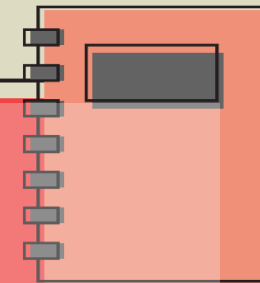

“ของฝากจากครู”

ของทีระลึก, ของกำนัล

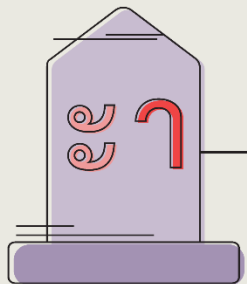
กิจกรรม

คำชี้แจง ตอนที่ ๑ สร้างคำจากคำที่กำหนดให้
แล้วเลือกคำมาแต่งประโยค

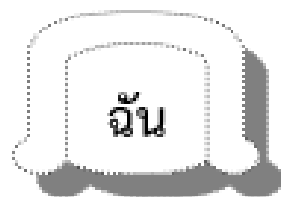
ตอนที่ ๒ แต่งเรื่องตามจินตนาการโดยใช้คำซ้ำ
ไม่น้อยกว่า ๕ คำ

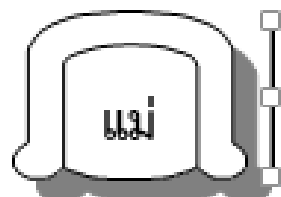
คำชี้แจง ตอนที่ ๑ สร้างคำจากคำที่กำหนดให้ แล้วเลือกคำมาแต่งประโยค (๑๐ คะแนน)

ตัวอย่าง

ฉันมิตร ฉันภัตตาหาร สمانฉันท์

พ่อนิมนต์พระสงฆ์มาฉันภัตตาหารเพล

.....

.....

.....

วิชา

ตอนที่ ๒ แต่งเรื่องตามจินตนาการโดยใช้คำซ้ำ ไม่น้อยกว่า ๕ คำ ปรากฏในเรื่อง
(๒๐ คะแนน)

